

AVIZUL

Secției Științe ale Vieții a Academiei de Științe a Moldovei privind realizarea proiectului de cercetare 17.80013. 5107.11/6225STCU „Monitoringul molecular al celor mai importante boli fungice și bacteriene în livezile de meri din Moldova” realizat în cadrul Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor al MECC, în perioada 2017-2019, conducător dr. Lidia TUMANOVA

Audierea publică a proiectului 17.80013. 5107.11/6225STCU „Monitoringul molecular al celor mai importante boli fungice și bacteriene în livezile de meri din Moldova”, conducător dr. Lidia TUMANOVA, din cadrul programului „Inițiative comune de cercetare-dezvoltare pentru anii 2017-2019”, realizat în cadrul Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor al MECC, a avut loc la Adunarea Generală a Secției Științe ale Vieții a AȘM în data de 14 noiembrie 2019 (Procesul verbal nr. 7).

În baza audierii publice a raportului final prezentat de dr. Lidia TUMANOVA, având în vedere avizele pozitive a 2 experți independenți (se anexează), ținând cont de Fișa de prezentare a rezultatelor proiectului de cercetare (anexa nr. 3) și luând în considerare Extrasul din Procesul verbal nr. 5 din 26 iunie 2019 al ședinței Consiliului Științific al Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor al MECC (se anexează), Secția Științe ale Vieții a AȘM menționează:

1. Noutatea și valoarea rezultatelor științifice constă în elaborarea, testarea și analiza a 72 de primeri pentru detecția patogenilor: *Botrytis cinerea*, *Penicillium spp*, *Alternaria alternata*, *Monilinia fructigena*, *Monilinia laxa*, *Gloeosporium spp*, *Fusarium avenaceum*, *Mucor piriformis*, *Erwinia amylovora*. A fost efectuată identificarea moleculară a unor patogeni în merele depozitate după 190 de zile de păstrare în condiții de atmosferă controlată. În toate mostrele de ADN din sol, luat din livezile a celor patru soiuri de mere aflate în studiu au fost identificate *Alternaria alternata*, *Fusarium avenaceum*. *Penicillium chrysogenum* și *Penicillium expansum*, care corelează cu detectarea *Penicillium chrysogenum*, *Penicillium expansum* și *Alternaria alternata* în mere, ce vorbește în favoarea ipotezei proiectului.

2. Aplicarea practică a rezultatelor este demonstrată prin elaborarea și utilizarea unor metode noi din domeniul ingineriei genetice în scopul monitorizării moleculare a celor mai grave maladii fungice și bacteriene în plantațiile de măr a companiei “Levcons-Agro”, Floreni, raionul Ungheni (2017) și “Nitrea Vasile”, Volovita, raionul Soroca (2018) din Republica Moldova și depozitate în diferite condiții de atmosferă controlată.

3. Participarea tinerilor în procesul de cercetare. Din 10 cercetători încadrați în realizarea proiectului 2 sunt tineri cercetători științifici stagiați până la vârsta de 35 ani, ce constituie 20 la sută.

4. Participarea în programe internaționale. În decursul realizării proiectului au fost inițiate investigații ce au tangență cu:

– Proiectul de cercetare comune AȘM și ASSIIU (2017-2018) „Diagnosticul maladiilor rădăcinii grâului”

– STCU-ASM Inițiative Comune de Cercetare - Dezvoltare #6378 (2018-2019). „Elaborarea tehnicii noi de evaluare a rezistenței tomatelor la fitoplasmă”

– Proiectul moldo-belarus 2019-2020 “Analiza complexă a acumulării micotoxinelor în produse alimentare pe parcursul depozitării”

– Propunerea de proiect privind conectarea Centrelor de Excelență din Republica

Moldova la Infrastructura de Cercetare Europeană depusă la data 30. 05.2019 “Identificarea și cuantificarea fitopatogenilor în plante și sol prin Real-Time PCR”.

5. Managementul implementării proiectului. Obiectivele trasate au fost realizate în volumul planificat, în termenii preconizați și la un nivel metodic adecvat finanțării bugetare alocate. Pe parcursul realizării proiectului dificultăți/ impedimente n-au apărut.

6. Infrastructura și echipament de cercetare utilizat pentru realizarea proiectului. Pe parcursul realizării proiectului au fost utilizate încăperi pentru extragerea ADN, ARN și amplificarea PCR; încăperi pentru lucrări în condiții sterile, dotate cu laminare, termostate, centrifugi, camere frigorifice cu atmosferă controlată de păstrate, etc.

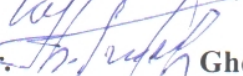
**În baza celor menționate Adunarea Generală a Secției Științe ale Vieții a AȘM
hotărăște:**

Obiectivele trasate de executorii proiectului au fost îndeplinite în volum deplin, rezultatele obținute prezintă o importanță majoră prin aportul de cunoștințe noi, privind aspectele moleculare ale monitoringului celor mai grave maladii fungice și bacteriene în livezile de măr din Republica Moldova, iar Raportul științific final privind realizarea proiectului **17.80013.5107.11/6225STCU „Monitoringul molecular al celor mai importante boli fungice și bacteriene în livezile de meri din Moldova”**, conducător dr. Lidia TUMANOVA, din cadrul programului „*Inițiative comune de cercetare-dezvoltare pentru anii 2017-2019*”, realizat în cadrul Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor al MECC, merită o înaltă apreciere.

Vicepreședinte al AȘM,
conducătorul Secției Științe
ale Vieții a AȘM, acad.

 Boris GAINA

Secretar Științific al Secției
Științe ale Vieții a AȘM, dr.

 Gheorghe TUDORACHE